

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Tuginedes alljärgnevale ja võttes aluseks EMG Karjäärid OÜ esitatud keskkonnaloa taotluse, maapõueseaduse § 48, § 66, keskkonnaseadustiku üldosaseaduse § 41 ning kooskõlas Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine” lisa 13 „Keskkonnaameti ringmajanduse osakonna põhimäärus” punktidega 2.5.1 ja Keskkonnaameti peadirektori 09.07.2021 käskkirja nr 1-1/21/137 „Keskkonnaameti teabehalduse kord” punktiga 4.3 otsustan:

1.1. Anda ettevõttele EMG Karjäärid OÜ (registrikood 14273374, aadress Vana-Narva mnt 11b, Kiiu alevik, Kuusalu vald, 74604 Harju maakond) Konju liivakarjääri keskkonnaluba nr KL-516063 kehtivusajaga 15 aastat.

1.2. Viia sisse vastavad muudatused keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS.

1.3. Korraldus jõustub ettevõttele EMG Karjäärid OÜ teatavakstegemisest.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

EMG Karjäärid OÜ (registrikood 14273374, aadress Vana-Narva mnt 11b, Kiiu alevik, Kuusalu vald, 74604 Harju maakond) esitas Keskkonnaametile 15.02.2022 Konju liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa (edaspidi *keskkonnaluba*) taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 15.02.2022 numbriga DM-119146-1 ning nõuetekohane taotlus 22.03.2022 numbriga DM-119146-4). EMG Karjäärid OÜ taotleb keskkonnaluba Konju liivakarjääri mäeeraldisel täiteliiva kaevandamiseks.

Taotletav Konju liivakarjääri mäeeraldis asub Ida-Viru maakonnas Toila vallas Konju külas riigile kuuluval katastriüksusel Ahtme metskond 8 (katastritunnus 80301:001:0004), mille valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus. Taotletava mäeeraldisel pindala on 13,42 ha ning mäeeraldisel teenindusmaa pindala 19,45 ha. Taotluse kohaselt on Konju liivakarjääriga seotud täiteliiva aktiivse tarbevaru kogus 869 tuhat m³, millest kaevandatav on 795 tuhat m³. Kaevandatava maavara kasutusalaadeks on ehitus ja teedehitus. Taotletav keskkonnaloa kehtivusaeg on 15 aastat. Kaevandatud maa korrastatakse

veekoguks.

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud keskkonnaregistri andmee volitatud töötaja (Maa-ameti 18.02.2022 kiri nr 9-3/22/2827-2 ja 12.03.2022 kiri nr DM-119146-5).

Riigitee nr 1 Tallinn – Narva äärmise sõiduraja välimine serv jääb taotletava mäeeraldisel ning selle teenindusmaa loodenurgast vastavalt ~110 m ning ~56 m kaugusele, kiirendusraja serv jääb vastavalt ~106 m ning ~52 m kaugusele. Riigitee nr 13138 Lagedi – Oru äärmise sõiduraja välimine serv jääb taotletava mäeeraldisel ning selle teenindusmaa lääneservast vastavalt ~84 m ning ~54 m kaugusele

Tallinn–Narva laiarööpmeline raudtee jääb Konju liivakarjääri mäeeraldisest ~650 m kaugusele lõunasse.

Taotletava mäeeraldisel teenindusmaa piires ei asu hooneid. Lähim majapidamine on ~530 m kaugusel kirdes, katastriüksusel Hundiaugu (tunnus: 80201:002:0188).

Taotletava karjäärialal piires ja selle mõjualal puuduvad muinsuskaitse-, ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alad. Taotletava Konju liivakarjääri piiresse ei jää kaitstavaid loodusobjekte ega tehnoajatisi ning nende kitsendusi. Konju liivakarjääri lähedusse (umbes 300 m kaugusele) jääb II kategooria kaitsealuse linnuliigi kanakulli (*Accipiter gentilis*) elupaik (EELIS kood KLO9126232).

Keskkonnaloa andmise korral on vajalik katastriüksuse Ahtme metskond 8 sihtotstarve kaevandamisega hõlmatud määras muuta mäetööstusmaaks.

Riigilõiv 1000 eurot on tasutud 15.02.2022 riigilõivuseaduse § 123 lõike 1 kohaselt.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Tuginedes keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 46 lõikele 1 teavitas Keskkonnaamet 29.03.2022 kirjaga nr DM-119146-6 menetlusosalisi Konju liivakarjääri keskkonnaloa taotluse esitamisest ning avatud menetluse alustamisest. *KeÜS* § 47 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet 29.03.2022 teavituse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta lisaks väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Vastavalt maapõuseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 49 lõikele 6 saatis Keskkonnaamet 29.03.2022 kirjaga nr DM-119146-7 Konju liivakarjääri keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks Toila Vallavalitsusele.

Toila Vallavalitsus ettenähtud tähtjaks arvamust ei avaldanud, mistõttu arvestab Keskkonnaamet haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) § 16 lõike 2 alusel, et kohalik omavalitsus nõustub keskkonnaloa andmisega Konju liivakarjääri mäeeraldisel.

Kooskõlas MaaPS § 1 lõigetega 3 ja 4, HMS §-dega 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet XXX ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks keskkonnaloa andmise korralduse eelnõu.

Keskkonnaamet saatis HMS § 49 lõikele 1 tuginedes keskkonnaloa andmise korralduse ning keskkonnaloa eelnõu menetlusosalistele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamiseks. Ettepanekuid ja/või vastuväiteid esitati / ei esitatud.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi nimetatud *KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (edaspidi *KMH määrus*). KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet jättis 05.09.2022 kirjaga nr DM-119146-16 „Konju liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise” algatamata keskkonnamõju hindamise keskkonnaloa taotluse menetluse käigus.

KMH eelhindangus on leitud, et kaevandamisega kaasnevat võimalikku keskkonnamõju on võimalik ennetada ja/või leevendada järgmiste meetmetega:

1. Kaevandamistegevuse korraldamisel ja läbiviimisel tuleb arvestada, et karjäärisisestel teedel ei tohi transpordivahendite kiirus olla selline, mis põhjustab ülenormatiivseid tahkete peenosakeste heitkoguseid. Kaevise transpordist tekkiva tolmu leviku tõkestamise efektiivseks vahendiks kuival perioodil on teede niisutamine ning erinevate kemikaalide kasutamine.
2. Kaevandamistegevus tohib toimuda vaid päevasel ajal.
3. Kanakulli elupaiga poolsesse serva tuleb enne kaevandamistegevuse alustamist rajada müratõkkevall.

Nimetatud meetmed kantakse keskkonnaloale kõrvaltingimustena korrigeeritud ja täpsustatud sõnastuses.

3. KAALUTLUSED

3.1. Õiguslik alus

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS erisusi.

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 1 esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

Tulenevalt MaaPS § 50 lõikest 6 tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjätmete kohta. Jäätmeseaduse § 7¹ lõike 1 kohaselt loetakse kaevandamisjätmeteks jäätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena. Konju liivakarjääri mäeeraldisel kaevandamisjätmeid ei teki ning seega puudub kaevandamisjäätmekava vajadus.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Keskkonnaameti hinnangul ei esine antud juhul MaaPS §-s 55 sätestatud aluseid keskkonnaloa andmisest keeldumiseks.

3.1.1. Riigi huvi

MaaPS § 55 lõike 10 kohaselt keeldutakse keskkonnaloa andmisest muuhulgas siis, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga.

Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Riigi huvi esinemist või puudumist analüüsitakse vastavalt Keskkonnaministeeriumi kantsleri 13.06.2013 käskkirjaga nr 610 kinnitatud juhendile „Juhend riiklike huvide kaalumiseks ehitusmaavarade kaevandamis- ja uuringulubade taotluste menetlemisel lähtuvalt varustuskindluse tagatusest“ (edaspidi *juhend*). Ehitusmaavaradest lähtudes on riigi huvi tagada tarbijate, eelkõige riigi infrastruktuuri ehitusobjektide nõuetekohane ja majanduslikult optimaalne varustamine kvaliteetsete ehitusmaavaradega, luua tingimused kaevandamise ja kasutamise tehnoloogia igakülgseks arenguks, võttes tarvitusele kõik meetmed ehitusmaavarade ratsionaalseks kasutamiseks ning maavara ja keskkonna kaitsmiseks.

Kuivõrd kaevandada soovitav maavara kuulub riigile, analüüsis Keskkonnaamet taotletava Konju liivakarjääri optimaalse teeninduspiirkonna varustuskindlust järgnevatest kriteeriumitest lähtuvalt.

I Analüüsi, kas taotletav tegevus on vajalik maavarade säästliku ja jätkusuutliku kasutamise

tegemiseks.

Taotletav tegevus on vajalik, kui

1. loa andmisega hoitakse ära majanduslikult ebaotstarbekate jääkvaru plokkide teke;
2. loa andmine tagab kasutusel oleva mäeeraldisel lamamis oleva maavara täieliku väljamise;
3. loa andmine tagab korrastamistingimuste otstarbekama täitmise;
4. loa andmine tagab planeeringutest või riigi infrastruktuuri laiendamise vajadustest tingitud tegevuste raames maapõue ja maavara kaitse nõuete täitmise ning maavara ratsionaalse kasutamise.

Keskkonnaameti hinnangul Konju liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa taotlus ühegi eelnimetatud punkti alla ei lähe, kuna

1. taotletavalt mäeeraldiselt on ka tulevikus võimalik ilma olulisi lisakulutusi tegemata maavara väljata;
2. tegemist ei ole olemasoleva mäeeraldisel laiendamisega sügavuti;
3. mäeeraldisel kasutuselevõtt ei ole vajalik olemasolevate mäeeraldisel korrastamistingimuste otstarbekamaks täitmiseks, kuna taotletaval alal ei ole varasemalt kaevandatud;
4. olemasolevate andmete põhjal ei ole varu väljamine vajalik maavara kaitse nõuete täitmiseks või ratsionaalseks kasutamiseks seoses maardla alal planeeritavate tegevustega. Taotletaval Konju liivakarjääri mäeeraldisel alal ei ole varem kaevandamist toimunud.

II Analüüsiti, kas taotletava mäeeraldisel teeninduspiirkonnas on tagatud varustuskindlus.

Varustuskindluse tagatuse analüüsimise juures selgitati

1. kas kaevandamiseks taotletavast mäeeraldisest kuni 50 km kaugusel paikneb samaväärse maavara kaevandamiseks varem antud mäeeraldisi;
2. kui suur on antud piirkonnas samaväärse maavara kaevandamiseks varem antud mäeeraldisel kaevandatav jääkvaru kokku;
3. milline on olnud maavara kasutamise intensiivsus kaevandamiseks taotletava mäeeraldisel teeninduspiirkonnas viimase viie aasta jooksul.

Seisuga 05.09.2022 jääb taotletava Konju liivakarjääri teeninduspiirkonda 12 mäeeraldist, mille kaevandatava täiteliiva jääkvaru kogus on ligikaudu 3108 tuh m³ ning seega on varustuskindlus täiteliiva osas tagatud enam kui 10 aastaks. Eelnevale tuginedes jõudis Keskkonnaamet seisukohale, et Konju liivakarjääri keskkonnaloa taotluse puhul võib esineda MaaPS § 55 lõike 2 punktis 10 sätestatud keskkonnaloa andmisest keeldumise alus, kuna varem antud mäeeraldisel piires kaevandada antud samaväärse maavara jääk rahuldab taotletava mäeeraldisel teeninduspiirkonna vajadused enam kui 10 aastaks. Samas näeb juhendi punkt 6.1 ette, et riigi huvi väljaselgitamisel tuleb olulist tähelepanu pöörata taotleja põhjendusele mäeeraldisel saamiseks. Juhendi punktides 6.2.1-6.2.5 on selgelt välja toodud, milliseid hinnanguid ja alusdokumente peab mäeeraldisel saamise põhjendus sisaldama.

EMG Karjäärid OÜ on taotluses mäeeraldisel saamise vajadust põhjendanud järgmiselt: „Vastavalt Riigiteede Teehoiukavale 2021-2030 kavatseb riik ehitada taotletava

karjääri vahetus läheduses Tallinna–Narva maantee Jõhvi/Uikala ja Toila eritasandilised ristmikud ja Jõhvi-Toila 2+2 maantee. Samuti on sama teehoiukava perioodil kavas ehitada vahetult karjääri kõrvalt mööduv Toila-Sillamäe teelõik 2+2 maanteeks. Seetõttu on regioonis oodata hüppelist täitematerjalide vajaduse kasvu ning taotletav karjäär tagab ehitusperioodil selleks vajaliku varustuskindluse ning asub selleks ka logistiliselt väga heas asukohas."

Tuginedes EMG Karjäärid OÜ põhjendustele küsis Keskkonnaamet 06.09.2022 kirjaga nr DM-119146-17 Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi seisukohta Konju liivkarjääri keskkonnaloa taotluse osas riigi huvi väljaselgitamiseks.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium saatis Keskkonnaametile 06.09.2022 kirja nr 17-1/2022/5517-2 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 07.09.2022 numbriga DM-119146-18), milles märkis, et Konju liivkarjääris maavara kaevandamine on riigi majandushuvides ning keskkonnaloa andmine on seega põhjendatud.

Tuginedes EMG Karjäärid OÜ selgitustele ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi seisukohale ei ole keskkonnaloa andmine Konju liivkarjääri mäeeraldisele vastuolus riigi huviga ning puudub alus keskkonnaloa andmisest keeldumiseks.

3.2. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõige 2 punkt 5 alusel märgitakse keskkonnaloa lahtrisse „Kõrvaltingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavaravarude ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ja kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse vaid mäeeraldises ja mäeeraldises teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

KMH eelhinnangus on leitud, et kaevandamisega kaasnevat võimalikku keskkonnamõju on võimalik ennetada ja/või leevendada, rakendades vastavaid meetmeid (vt p 2.3). Nimetatud meetmed kantakse keskkonnaloale kõrvaltingimustena järgmises sõnastuses:

1. Kaevandamistegevuse korraldamisel (sh transpordivahendite kiiruse valimisel) tuleb jälgida, et ei põhjustataks ülenormatiivseid tahkete peenosakeste heitkoguseid. Sademetevases perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C (ning toimub kaevandamine), tuleb karjääris kasutatavaid teid ja valmistoodangu puistanguid kasta või töödelda pidevalt vastavate vahenditega õhusaaste leviku vältimiseks.
2. Karjääris on lubatud mäetöid teostada vaid ajavahemikus esmaspäevast reedeni 08.00 kuni 18.00.
3. Enne kaevandamistegevuse alustamist tuleb kanakulli elupaiga poolsesse karjääriserva (kogu elupaiga ulatuses) rajada vähemalt 5 m kõrgune müratõkkevall.

3.3. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima atmosfääriõhu kaitse seaduses, JäätS-s, veeseaduses, MaaPS-s ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitseloa/loa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme 56933839
Martin.Nurme@keskkonnaamet.ee